

Ko e FAKAMO'ONI

Fai 'e Larry Hiller

Makatu'unga i ha talanoa mo'oni

[Fanongo, fakafanongo.] [E fanafana mai 'a e Laumālie Mā'oni'oni.] [Fanongo, fanongo ki he kihi'i le'o si'i'] (Children's Songbook, 106).

Na'e tangutu 'a 'Ētani i he taimi fe'inasi'aki mo sio ki hono fai 'e hono kaungāme'a lelei taha ko Samu, 'ene fakamo'oni. Na'e tangutu i mu'a hono kaungāme'a ko Selá 'o tatali ki hono taimi. Na'e lea 'a Samu 'o kau ki ha ngāue tokoni na'á ne fai. Na'á ne pehē na'e i ai ha'ane fakamo'oni ki he ngāue tokoni. Na'e fakamo'oni 'a Sela fekau-aki mo e fāmilí. Na'e fai foki 'e he faiako 'a 'Ētani 'ene fakamo'oni. Na'e lea fekau-aki mo e ngāue fakatemi-palé. Na'a nau fakamo'oni kotoa 'oku mo'oni 'a e Siasí. Na'e hangē na'e i ai e fakamo'oni 'a e tokotaha kotoa, tukukehe pē 'a 'Ētani.

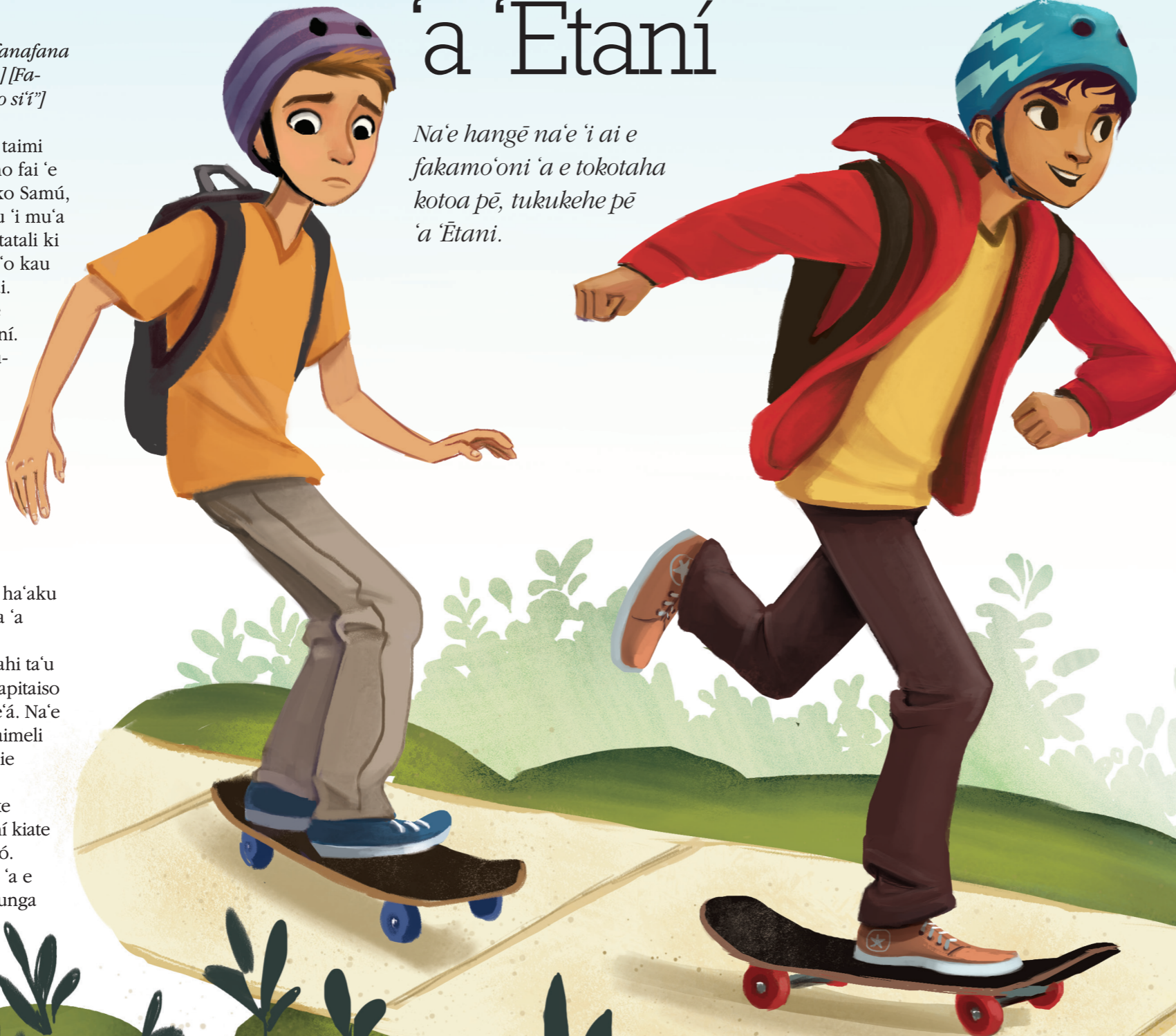
"Ko e hā ha me'a 'oku i ai ha'aku fakamo'oni ki ai?" Ko e fifili ia 'a 'Ētani.

Na'e fakakaukau ki he ngaahi ta'u si'i kuo hili, ki he taimi na'e papitaiso ai mo hono ngaahi kaungāme'a. Na'e fai ha lea 'e he'ene faiako Palaimeli ko Sisitā Kalaitā, ki he Laumālie Mā'oni'oni.

[Na'á ne pehē], "Oku lava ke 'oatu 'e he Laumālie Mā'oni'oni kiate koe ha ongo'i māfana i ho lotó. Te ne lava ke tokoni ke ke 'ilo 'a e me'a 'oku mo'oni. Pea ko e founa ia 'okú ke ma'u ai ha fakamo'oni ki he me'a 'okú ke tui ki ai."

'a 'Ētani

Na'e hangē na'e i ai e fakamo'oni 'a e tokotaha kotoa pē, tukukehe pē 'a 'Ētani.

Na'e feinga 'a 'Ētani ke fai e me'a 'oku totonú kae lava ke ne ongo'i e Laumālie Mā'oni'oni. Na'á ne lau e folofolá mo lotu. Ka na'e 'ikai ke ne teitei ongo'i 'a e lotu māfana ne fakamatala'i 'e he kakaí. Na'e 'uhinga nai ia na'e 'ikai ke i ai ha'ane fakamo'oni?

Na'e nofo 'a e fehu'i ko 'ení i he fakakaukau 'a 'Ētani i he kotoa 'o e 'aho hono hokó. Na'á ne kei fakakaukau pē ki ai i he taimi na'á ne heka sikeiti-pooti ai mo Samu he tuku 'a e akó. Na'e fifili pe 'e fēfē ha'ane 'eke ange kia Samu.

Fāifai pē pea fehu'i ange 'e 'Ētani, "Ei, Samu, na'á ke ilifia i he taimi na'á ke fai ai ho'o fakamo'oni 'aneafí?"

Na'e hifo leva 'a Samu mei he'ene papa-sikeití 'o lue atu ki he musie. Na'á ne tangutu hifo mo pehē mai, "Ikai fu'u fēfē. Ne u 'osi vahevahe kimu'a 'eku fakamo'oni i he pō fakafāmilí."

Na'e tangutu 'a 'Ētani mo [Samu] 'o hili pē 'ene papa-sikeití i hono fungá. "Ka na'á ke 'ilo fēfē 'oku i ai ha'o fakamo'oni?"

"Oí, na'á ku lotu pea na'á ku ongo'i fiamālie ki ai."

Na'e kamokamo māmālie pē 'a 'Ētani mo vilohi ha fo'i ve'eteka 'aki hono nimá. Na'e hangē na'á ne fie ma'u ke ne ongo'i pehē foki mo iá.

Na'e tū'ulutui 'a 'Ētani i hono ve'e mohengá, i he pō ko iá, he

lolotonga e fakapo'uli mo lōngonoa 'a e falé, ke lotu.

Na'á ne pehē, "Tamai Hēvani, kātaki mu'a 'o tokoni i au ke u ma'u ha fakamo'oni. Tokoni mai ke u 'ilo'i 'oku mo'oni 'a e Siasí. Ko ha palōfita 'a Siosefa Sāmita. Pea 'oku mo'oni 'a e Tohi 'a Molomoná."

Na'e longo 'a 'Ētani i he lolotonga 'o 'ene lotú. Na'e fakakaukau i ha ki'i taimi si'i. Peá ne fehu'i pē kiate ia, "Kuó u 'ilo'i nai ha fa'ahinga me'a?"

Peá ne hoko mai leva ha ongo'i lōngonoa mo nonga kiate ia. Na'e 'ikai ko ha ongo māfana ne mālohi fēfē. Ka na'e 'ilo'i 'e 'Ētani, ko e Laumālie Mā'oni'oni ia.

Na'e ha'u ha fakakaukau ki he 'atamai 'o 'Ētani: "Oku ou 'ilo 'oku ou 'ilo'i." Pea i he'ene fakakaukau ki ai, na'á ne fakatokanga i kuó ne 'osi ongo'i 'a e lotu nonga ko 'ení kimu'a.

Ko e taimi kotoa pē na'á ne lau ai e Tohi 'a Molomoná, na'e ongo lelei mo tonu. 'Okú ne 'ilo'i 'eni ko e Laumālie Mā'oni'oni ia i He'ene fakamo'oni ange ki ai. Ko e taimi na'e 'alu ai ki he lotú pea na'e ongo lelei mo tonu ke i ai, ko e Laumālie Mā'oni'oni foki mo ia. Kuó ne 'osi ma'u pē ha fakamo'oni!

Na'e 'ikai fie ma'u ia ke ne 'ilo e me'a kotoa pē he taimi ni. Ka na'á ne 'ilo'i 'oku mo'oni 'a e Laumālie Mā'oni'oni mo lava ke Ne tokoni i ia ke kei tanumaki 'ene fakamo'oni.

Na'e kamata leva ke toe lotu 'a 'Ētani. Ka i he taimi ko 'ení, ke fakamālō pē. ■

'Oku nofo e tokotaha 'okú ne fai e talanoá i 'utā, USA.